

WILHELM HAUFF *Unicu macta se potră*

MUCK CEL MIC

BASME

Traducere de
Raluca GHEORGHE



Editura AGORA

2008

ISBN 978-973-625-182-

CARAVANA

Odată, o caravană trecea prin deșert. Nu se vedea decât nisipul și nesărșitul cerului.

În linistea pustiului se auzeau, undeva departe, clopoțeii de argint ai hamurilor cailor și tălangile de la gâlul cămilelor. În fața caravanei se învârtea un nor mare de praf, ce îi vestea apropierea; uneori, o adiere ușoară de vânt împrăștia praful și atunci se zarea strălucirea armelor și a veșmintelor.

În felul acesta apăru caravana în fața unui călăreț singuratic, care se aprobia. El călărea un semet cal arab, acoperit cu o pătură din piele de tigru, și care avea căpăstrul stacojiu împodobit cu clopoței de argint; pe capul murgului flutura un frumos panaș din pene. Mândrul călăreț purta o îmbrăcămintă la fel de frumoasă ca cea a calului său. Pe cap avea un turban alb, impunător, cusut cu fir de aur, pe trup un pieptar și șalvari roșu aprins, iar la șold îi atârna un iatagan cu prăsele meșteșugit lucrate.

Turbanul tras pe frunte, privirea ochilor negri, care aruncau fulgere pe sub sprâncenele groase, barba lungă și nasul coroiat îi dădeau un aspect îndrăzneț și aprig.

La cincizeci de pași de grupul călăreților care deschideau drumul caravanei, el a dat pînjeni calului și în câteva momente a ajuns în dreptul lor. Un călăreț singuratic, care cutreiera pustiul era ceva cu totul neobișnuit, astfel încât străjerii caravanei, temându-se de atac, ridicară sulițele. Văzând semnele de vrăjmăsie, călărețul strigă:

– Ce vreți? Credeti că un singur om poate lovi o caravană?

Rușinăți, străjerii au lăsat sulițele în jos; căpetenia lor s-a apropiat de străin să afle ce vrea.

– Cine e stăpânul caravanei? a întrebat călărețul.

– Caravana nu are un singur stăpân, a răspuns cel întrebat. Cățiva negustori au pornit de la Mecca spre țara lor, iar noi îi călăuzim prin pustiu și îi păzim de ticăloșii care ar putea să le tulbure călătoria.

– Duceți-mă la negustori, le-a cerut străinul.

– Nu putem acum, răspunse căpetenia caravanei. Trebuie să mergem fără să ne oprim, iar negustorii sunt în urma noastră cu cel puțin un sfert de ceas. Dar dacă vrei să mergi cu noi până la popasul de la amiază, aşa să fie.

Străinul n-a răspuns nimic; și-a luat ciubucul lung legat la oblâncul șeii și a început să pufăie. Călărea pe lângă căpetenie și trăgea adânc din ciubuc. Căpetenia se frământa, întrebându-se cine să fie străinul; nu îndrăznea să-l

întrebe direct cine e, cum îl cheamă și oricât de dibaci se străduia să intre în vorbă: „Fumezi un tutun bun”, sau „Frumos calcă într-adevăr calul dumitale”, prima același răspuns scurt: „Da, da!”.

În sfârșit au ajuns la un loc potrivit pentru popasul de la amiază. Căpetenia și-a așezat oamenii de pază și s-a oprit împreună cu străinul misterios, așteptând să se apropie caravana. Treizeci de cămile încărcate, însotite de călăuze înarmate, trecură pe lângă ei. În urmă veneau călare, pe niște cai mândri și frumoși, cei cinci negustori, stăpânii caravanei. Erau bărbăți în vîrstă, cu o înfățișare cumpănită, așezată; doar unul părea mult mai Tânăr, mai vesel și mai plin de viață. Caravana se încheia cu numeroase cămile și cai de povară.

Au înălțat corturile și au priponit caii și cămilele în jurul lor. În mijloc era un cort mare din mătase albastră, către care căpetenia caravanei l-a însorit pe călătorul străin. Când au dat de o parte perdeaua de la intrarea cortului, i-au văzut pe cei cinci negustori stând pe perne cusute cu fir de aur; arapii umblau de colo colo, aducând mâncărurile și băuturile.

— Ai adus un musafir? a întrebat negustorul cel Tânăr.

Dar mai înainte ca cel întrebat să apuce să răspundă, străinul spuse:

— Numele meu este Selim Baruch și sunt din Bagdad; în drum spre Mecca am fost prins de tâlhari și acum trei zile am reușit să fug pe ascuns. Marele Profet m-a ajutat să aud de departe tălangile caravanei voastre. În acest fel am ajuns aici. Permiteți-mi să merg cu voi; am să cinstesc ocrotirea voastră și când vom ajunge la Bagdad vă voi răsplăti bunătatea cu prisosință, căci sunt nepotul marelui vizir.

Drept răspuns, cel mai vîrstnic dintre negustori zise:

— Selim Baruch, fii binevenit lângă noi. Bucuroși te ajutăm, dar întâi aşză-te să mănânci și să bei împreună cu noi!

Selim Baruch s-a așezat lângă negustori, a mâncat și a băut cu ei. După masă, arapii au strâns vasele și au adus narghilele și șerbet turcesc. Multă vreme negustorii au tăcut, scoțând norișori albaștri de fum, privindu-i cum se încolăcesc și apoi se destramă, făcându-se nevăzuți. După un timp, tăcerea a fost întreruptă de cel mai Tânăr dintre negustori:

— De trei zile tot mergem călare sau facem popasuri și mâncăm, fără vreo distracție. M-a cuprins o mare plăcere. Îmi place ca după masă să privesc dansatori sau să ascult cântece. Nu știți, prietenii, cum ne-am putea înveseli puțin?

Cei patru negustori vîrstnici pufăiau tăcuți din narghilele părând să cugete adânc; însă străinul spuse:

— Dacă-mi îngăduiți, aş propune ceva: fiecare dintre noi, pe rând, la fiecare popas să spună câte o poveste. Astfel timpul ar trece mai ușor.

– Înțept ai grăit, Selim Baruch, a spus Ahmet, cel mai bătrân dintre ei. Vom face aşa.

– Mă bucur nespus că propunerea mea v-a fost pe plac, a zis Selim. Și, ca să vedeți că nu vă cer un lucru nepotrivit, voi face eu începutul.

Bucuroși, cei cinci negustori s-au așezat roată în jurul străinului. Arapii au umplut din nou cupele, au îndesat tutun proaspăt în nargilelele stăpânilor și au adus jar să le aprindă. Selim și-a dres glasul, a luat o înghițitură de băutură preparată din salep, și-a netezit mustățile și a început:

– Ascultați, aşadar, *Povestea califului barză!*

POVESTEÀ CALIFULUI BARZÀ

Într-o frumoasă după-amiază, califul Rašid din Bagdad stătea liniștit, cu picioarele încrucișate pe divan; fiind o zi călduroasă, dormise puțin și acum se simțea foarte voios. Trăgea un fum din nargileaua din lemn de trandafir și sorbea câte o înghițitură din cafeaua pe care i-o turnase un rob; își mângâia mulțumit barba în semn că-i plăcea cafeaua. Pe fața lui se vedea că se simte bine. Acesta era cel mai potrivit ceas în care să stai de vorbă cu califul, fiindcă era bland și binevoitor. De aceea, marele vizir Mansor îl vizita în fiecare zi tocmai la această oră. Și acum se întâțăsa ca de obicei, gânditor, dar mult mai gânditor ca în alte rânduri. Califul își scoase nargileaua din gură și îl întrebă:

– De ce ești așa de îngândurat marele meu vizir?

Vizirul își încrucișă brațele la piept, se plecă în fața stăpânlui și spuse:

– Stăpâne, jos, în fața porților palatului, se află un negustor ambulant, care are lucruri atât de frumoase de vânzare, încât îmi pare tare rău că nu am bani mai mulți să le cumpăr.

Califul, care dorea de multă vreme să-i facă o bucurie vizirului, trimise un arap la poartă să-l cheme pe negustor. Arapul se întoarse îndată cu un om scund, gras, arămu la față, îmbrăcat cu niște haine ponosite, care ducea o cutioară frumos ornamentată. În ea se aflau perle, inele, pistoale cu prăsele bătute cu pietre scumpe, cupe, piepteni. Califul și vizirul se uită la ele pe îndelete și apoi califul cumpără, pentru el și pentru vizir, niște pistoale de toată frumusețea, iar pentru soția vizirului, un pieptene frumos. Negustorul se pregătea să închidă